

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. I. Quinam possint reservare casus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

Q U Æ S T I O X I.

De Casibus reservatis.

Quatuor hic discutienda; Primo, quinam possit reservare peccata? Secundo, quanam peccata possint reservari? Tertio, quinam subiaceant reservationi? Quarto, quinam possint absolvere a reservatis, & quomodo?

ARTICULUS I.

Quinam possint reservare Casus?

- I. In quibusnam resideat potestas reservandi casus? Superiores regulares qualiter possint illos reservare?
- II. Parochus etiam potest reservare casus; Sicut Episcopus relate ad Parochos.
- III. Reservatio peccati, cui est annexa censura, tam peccatum, quam censura immediate reservantur; & simul deinde tollitur utrumque; Qui vero ratione ignorantia irvincibilis censura, illam non incurrit, nec incurrit reservationem peccati; idque etiam in casibus Episcopalibus.
- IV. Reservatio casuum Episcopaliurn synodaliurn cessat, si non exprimantur in Tabella.
- V. Episcopo mortuo, vel amoto, cessat reservatio casuum Episcopaliurn; non vero synodaliurn.
- VI. Valida, & illicita est reservatio casuum facta ab Episcopo sine rationabili causa. Sed num etiam relate ad Parochos?
- VII. Non potest Prelatus Regularis sine consensu Capituli aliquid graviter prohibere sub pœna excommunicationis sibi reservata.

I. **N**omine casuum veniunt & peccata, & censura: Esse

autem in Ecclesia Dei potestatem reservandi peccata, & censuras, certum est ex Trident. sess. 14. cap. 2.; ubi ex natura, & conditione iudicii, quæ huic Sacramento competit, & ex usu Ecclesiæ id probatur; ac definitur, In eadem Ecclesia semper custoditum fuisse, ut nulla sit reservatio in articulo mortis.

Primo itaque residet hæc potestas in Pontifice relate ad universam Ecclesiam. Secundo in Episcopis relate ad suas diœceses; ut patet ex eodem Trident., quod sess. 14. can. 11. hæc habet: *Si quis dixerit, Episcopos non habere ius reservandi sibi casus, nisi quoad externam potestatem, atque adeo casuum reservationem non prohibere, quominus Sacerdos a reservatis vere absolvat, Anathema sit.* Tertio, habent eandem potestatem Prelati Regulares; eo modo tamen, quo Clem. VIII. præscripsit, videlicet cum moderatione, & tantum in Capitulis generalibus, & provincialibus. Quarto, habent illam omnes ii, qui habent jurisdictionem ordinariam respectu eorum, quibus delegare possunt jurisdictionem; nam cum delegati accipiant jurisdictionem ab habente jurisdictionem ordinariam, possunt illam accipere cum aliqua limitatione, videlicet relate ad aliqua tantum peccata; Unde reliqua remanent reservata.

II. Hinc sequitur ex Suar. disp. 29. sect. 1. Parochos etiam posse casus reservare, cum & ipsi habeant jurisdic-

dictionem ordinariam, quam delegare possunt aliis Parochis, & Sacerdotibus a suo Episcopo approbatis. Verum idem Suar. advertit, id non esse in usu; quia univrsim coadjutores, qui assumuntur a Parochis, quibus delegari potest ab iis iurisdictione, non sunt minus idonei, quam ipsi Parochi: Possunt tamen Episcopi reservare Parochis aliquos casus, quia Parochi sunt ab Episcopis dependentes, non secus ac Episcopi a Pontifice.

Sicut autem omnes habentes iurisdictionem ordinariam possunt reservare peccata sibi, ita pariter possunt reservare illa alteri, Verbi gratia, ita ut in tali casu poenitens nequeat nisi vel a se ipso Episcopo, vel a Decano, aut Poenitentiaro absolvi. Ratio est clara, quia possunt ad libitum delegare iurisdictionem eo modo, quo sibi placuerit; Et de facto Pontifex multos casus reservat Episcopis; & in Trident. sess. 14. cap. 60. nonnulli casus reservantur Episcopo, nonnulli Vicario per Episcopum designato.

III. Quæritur nunc primo; Num quando Superior, sive sit Pontifex, sive Episcopus, sive alius reservat sibi peccatum, cui est annexa censura, utrumque sibi reservet, peccatum, & censuram, an solum peccatum, vel solum censuram?

Respondeo, Durandum asserere censuras tantum, non peccata reservari; Verum communissima apud Perez disp. 46. sect. 5. cum Suar. disp. 29. sect. 2., Lug. disp. 20. num. 26., Con. disp. 8. num. 23., Sanch. lib. 2. num. 8. docet, utrumque reservari, ut constat ex verbis decretorum Pontificum, & ex interpretum sensu. Unde sequitur primo, quod Superior dans facultatem absolvendi a censurâ aliqua reservata det pariter facultatem absolvendi ab illo peccato; Et dans fa-

cultatem absolvendi a peccato reservato det pariter facultatem absolvendi a Censura illi annexa; quia utramque simul reservationem solent ponere, & utramque simul tollere.

Sequitur præterea, quod ignorantia, quæ excusat ab incurrenda censura, excuset pariter ab incurrenda reservatione talis peccati, cui illa censura annectitur, ut notat Fagund. 2. præcepto Ecclesiæ cap. 1. Lug., Leand. disp. 12. quæst. 16.; Mendo in Epitome V. *Reservatio*, Sanch. loc. citat., & alii: Idque verum est tam de casibus Papalibus, quam de Episcopalibus: Esto neget id de Episcopalibus Merol. t. 1. disp. 1. cap. 2., eo quod soleant Episcopi reservare peccata sine censura, quod non solent Pontifices.

IV. Quæritur secundo; An præter casus expositos in Tabella ab Episcopis sint etiam reservati Episcopis Casus Synodales.

Respondeo cum Comitolo lib. 1. respons. moral. quæst. 25. Pasqual. centur. 2. quæst. 165. contra Bordon, cessare reservationem casuum synodaliū, quando exponuntur ab Episcopis casus reservati in tabella. Ratio est, quia ex pluribus legibus civilibus, & Canonicis habetur, quod non expressum habeatur pro omisso; ergo cum Episcopus non exprimat in tabella casus synodales, sicut posset, videtur illos negligere, ac non reservare.

V. Quæritur tertio; An mortuo, vel amoto Episcopo, cesset reservatio casuum ab ipso facta?

Respondeo, casuum synodaliū reservationem per mortem Episcopi non cessare, ut docet Pasqual. Centur. 4. quæst. 345.; quia statuum synodale, cum sit lex, non expirat morte ullius: Contra tamen cessat reservatio facta ab Episcopo per mortem Episcopi; quia univrsim personalia sequuntur personam, eaque extincta, extinguuntur: & ideo etiam
qua

quæ sunt mere beneplacita extinguuntur morte concedentis, (in foro tamen contentioso) ut diximus quæst. 8. art. 1. ex cap. *Gratiose de Rescriptis* in 6., Et ita docet Dian. part. 6. tract. miscellan. resol. 42. cum Sanch., Fagund. contra Præposit. Imo addo cum Pasqual. quæst. 296. contra Dian., & Fagund., mortuo, vel amoto Episcopo, posse a non habente facultatem in reservata absolvi non solum eum, qui post mortem Episcopi reservantis incurrit in casum reservatum, sed etiam eum qui Episcopo vivente in casum reservatum incurrerat. Ratio est, quia potestas jurisdictionis non respicit peccata, quando committuntur, sed quando subijciuntur clavibus. Ubi adverte ex Cyspedes apud Pelliz. tr. 6. cap. 2. n. 59. reservationem casuum Synodali-um esse a jure, Episcopali vero esse ab homine, & ideo hæc tantum morte Episcopi reservantis expirat, non vero illa. Esto enim Episcopus exponendo in tabella aliquos dumtaxat ex reservatis Synodalibus censetur consentire, ut relate ad reliquos nulla sit reservatio; mortuo tamen Episcopo lex synodalis non cessat obligare, quippe quæ lata est per potestatem collatam a Christo Domino, qui non moritur.

VI. Quæritur quarto; An reservatio alicujus casus facta ab Episcopo absque legitima, & rationabili causa sit valida?

Respondeo cum Perez disp. 46. sect. 2., certum esse primo, quod talis reservatio sit illicita; Etenim cum reservatio sit odiosa, tam Confessariis, quibus minuit potestatem, quam pœnitentibus, quibus est molesta, non potest fieri sine rationabili causa. Certum est secundo, quod valide possit Episcopus quoslibet casus reservare illi, cui jurisdictionem delegat; cum enim pro libito illam de-

Pars VI.

leget, potest etiam pro libito illam limitare. Dubium est solum, An relate ad Parochos habentes jurisdictionem ordinariam in suos subditos valide reservet Episcopus sine legitima causa casus aliquos? Vasq. quæst. 91. art. 3. dub. 4. cum Sot., & aliis putat, quod invalide; tum quia Trident. docet, posse Episcopos reservare in ædificationem, non in destructionem; tum etiam, quia cum jure divino Parochi habeant jurisdictionem, non potest illa a jure humano sine causa valide restringi. Verum Suar. disp. 29. sect. 4. censet, quod valide, propter subordinationem, ac dependentiam, quam habent Parochi ab Episcopo; Lug. demum disp. 20. sect. 3. cum Perez probabilius putat, tunc solum esse invalidam hujusmodi reservationem, quando notabiliter impediret, vel diminueret Parochis jurisdictionem necessariam ad suum munus exequendum; Etenim sicut non potest Episcopus amovere Parochum a suo officio sine justa causa, nempe propter ineptitudinem; ita nec potest ab eo tollere, aut notabiliter diminuire necessariam jurisdictionem.

VII. Quæritur ultimo; An possint Prælati Regulares sine consensu Capituli aliquid graviter prohibere sub excommunicatione sibi reservata?

Respondent affirmative Suar. disp. 29. sect. 4., Villalob., Tamburinus, & alii apud Perez, & Dian. part. 2. tract. 2. resol. 49., quia a Clem. VIII. solum prohibetur, ne peccata sibi reservent Prælati Regulares sine consensu Capituli; ergo possunt reservare censuras, quamvis per accidens sic etiam reservent peccata. Sed communiter Doctores tenent oppositum cum Perez, Dian., Lug., Sanch.; tum quia sic frustraretur finis prohibitionis Clementis; tum etiam, quia extat decretum Sacræ Congregationis relatum a Lug. num. 47. declarans,

Y non

non posse illos censuras huiusmodi sibi reservare.

ARTICULUS II.

Quaenam peccata cadant sub reservationem?

- I. Non constat inter Doctores, num possint reservari venialia, ac mortalia alias remissa. Peccata vero pure interna non solent reservari.
- II. Quando casus reservatur, peccatum externum debet esse consummatum, & de se grave; Unde percussio Clerici si sit simpliciter levis, quamvis cum culpa gravi, non est reservata; Est solum reservata Episcopo percussio, qua sit levis comparata cum enormi.
- III. Casus reservatus, effectu secuto, non incurritur ab eo, qui constituitur, antequam effectus sequatur.
- IV. In dubio, an peccatum fuerit mortale, seu an includatur in lege reservante, reservatio non incurritur; Quod si in tali dubio quis sit absolutus, non debet iterum a Superiore absolvi, si deinde deprehendat casum esse reservatum.
- V. Quid si idem peccatum cum censura a diversis superioribus reservetur?
- VI. Episcopis peccata nonnulla reservantur jure communi; Alia ex consuetudine; Alia vero per statuta Episcopalia.
- VII. Quid requiritur, ut casus Papalis dicatur occultus, & idcirco Episcopo reservatus? Et quid de occultis Bulla Cœna?
- VIII. Quinam dicantur perpetuo impediti adire Pontificem, ut eatenus possint a Casibus Papalibus per Episcopum absolvi sine onere?
- IX. Num sicut impeditus adire Pontificem potest absolvi ab Episcopo; ita impeditus adire Episcopum pos-

si ab Inferiore absolvi?

X. Probabiliter impeditus adire Pontificem non imponitur ab Episcopo onus adeundi illum cessante impedimento temporali, nisi casus sit reservatus cum censura: Quid si ab inferiore decur absolutio? In articulo mortis onus hoc imponitur solum, si excommunicatus sit denunciatus.

I. Certum est primo, peccata venialia, necnon mortalia alias legitime confessa de facto non reservari; quicquid sit, Utrum de possibili reservari possent? in quo variant Doctores; Etenim qui dicunt, jurisdictionem in venialia haberi a Christo Domino, asserunt coherentem non posse ab Ecclesia reservari; qui vero asserunt, jurisdictionem haberi a Pontifice, dicunt posse quidem reservari sed inutiliter, cum possint aliis mediis tolli venialia; Et idem dicas de mortalibus remissis, & legitime confessis.

Certum est secundo, non reservari de facto mortalia pure interna; quamvis juxta communem sententiam Suar., Vasq., & aliorum reservari possint; Sicut de facto reservat Pontifex sibi dispensationem aliquorum votorum, etiamsi mere mentali.

II. Certum est tertio, quod quando reservatur actus externus, requiratur actus externus consummatus, & qui in toto rigore vocabuli sit talis; Unde reservata sodomia, verbi gratia, requiritur & commixtio duorum ejusdem sexus, & feminatio intra vas; quia reservatio habet rationem pœnæ, & ideo odiosa est, & stricte interpretanda. Hinc si referretur scriptio epistolæ de obscenis ad Moniales, si quis talem epistolam scribat, & mittat, sed ea ad Moniales non perveniat, non incurrit in reservationem.

Cer-